

Розрахунки в господарському обороті

Тип дисципліни - вибіркова

Семестр – I

Загальний обсяг:

загальна кількість годин – 90

(кредитів ЄКТС – 3);

аудиторні години – 32

(лекції – 16, практичні – 16)

Лектор: О.М. Гнатів

(ел. адреса: gnativ.adv@gmail.com)

Результати навчання:

• **знати:**

- положення актів цивільного, банківського законодавства України та міжнародних договорів щодо розрахунків в господарському обороті;
- дискусійні положення цивільно-правової доктрини з питань здійснення розрахунків між суб'єктами господарювання;
- проблеми судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулює правовідносини у сфері розрахунків в господарському обороті.

• **вміти:**

- тлумачити відповідні цивільно-правові норми;
- аналізувати існуючі доктринальні позиції щодо вирішення проблемних питань правового регулювання розрахунків між суб'єктами господарювання;
- застосовувати цивільно-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів), узагальнювати матеріали судової практики, виявляти прогалини правового регулювання відносин щодо розрахунків в господарському обороті;
- складати проекти акредитивів та інших документів.

Анотація навчальної дисципліни: предметом вивчення навчальної дисципліни є цивільне, банківське законодавство, яке регулює відносини у сфері розрахунків в господарському обороті. Метою викладання навчальної дисципліни «Розрахунки в господарському обороті» є засвоєння студентами теоретичних знань щодо загальних положень та дискусійних питань здійснення розрахунків між суб'єктами господарювання, а також формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування правових норм, що регулюють зазначену сферу цивільно-правових відносин. Основними завданнями вивчення дисципліни «Розрахунки в господарському обороті» є аналіз актів банківського, цивільного законодавства України, міжнародних договорів, актів вищих судових інстанцій, навчальної та монографічної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми спецкурсу.

Рекомендована література:

Конституція України від 28.06.1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року. – К.: Атіка, 2003.

Господарський кодекс України від 16.01.2003 року. – К.: Атіка, 2003.

Закон України від 05.04.2001 року «Про платіжні системи та переказ грошей в Україні»// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №29. – ст. 137.

Закон України від 12.07.2001 року «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»// Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №1. – ст. 1.

Закон України від 20.05.1999 року «Про Національний банк України»// Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №29. – ст. 238.

Закон України від 22.11.1996 року «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань»// Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №5. – ст. 28.

Закон України від 7.12.2000 року «Про банки і банківську діяльність»// Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №5–6. – ст. 30.

Закон України від 23.09.1994 року «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №40. – ст. 364.

Закон України від 22.05.2003 року «Про електронні документи та електронний документообіг»// Офіційний Вісник України. – 2003. – №25. – ст. 1174.

Закон України від 22.05.2003 року «Про електронний цифровий підпис»// Офіційний Вісник України. – 2003. – №25. – ст. 1175.

Закон України від 23.02.2006 року «Про цінні папери та фондовий ринок»// Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 31. – ст. 268.

Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів, затверджене Постановою Правління Національного банку України від 08.09.2011 року № 306// Офіційний Вісник України. – 2011. - № 84. – ст.3092

Положення про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами, затверджене постановою Правління Національного банку України від 06.08.2003 року// Офіційний Вісник України. – 2003. – №30. – ст. 19–53.

Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та курсу банківських металів, затверджене постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 року № 496// Офіційний Вісник України. – 2003. - №49. – ст. 2565

Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металах, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.07.2008 року № 216// Офіційний Вісник України.

Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 року «Про систему валютного регулювання та валютного контролю»// Відомості Верховної Ради України. – 1993. - №17. – ст. 184

Положення про електронні гроші в Україні, затверджене Постановою Національного банку України від 25.06.2008 року № 178// Офіційний Вісник України. – 2008. - № 56. – ст. 1887

Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене Постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 року № 637// Офіційний Вісник України. – 2005. - № 3. – ст. 155

Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 01.06.2011 року № 174// Офіційний Вісник України. – 2011. - № 51. – ст. 2046

Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 року// Офіційний Вісник України. – 2003. – № 51. – ст. 2707

Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 року// Офіційний вісник України. – 2004. – №13.

Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 05.11.2014 року// Офіційний вісник України. – 2014. – №99.

Постанова Пленуму ВСС України від 30.09.2011 року «Про судову практику в цивільних справах про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю щодо юридичних та фізичних осіб»

Узагальнення Верховного Суду України судової практики розгляду справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю щодо юридичних та фізичних осіб, від 21.12.2009 року

Лист ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 06.06.2011 року «Про обов'язкові для усіх судів України правові позиції»

Лист ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 26.07.2011 року «Щодо застосування окремих норм цивільного законодавства»

Лист Вищого господарського суду України № 01-8/1289 від 27.11.2001 року «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням валютного законодавства»

Розпорядження ДКзРРФП України від 03.04.2009 року № 231 «Про віднесення операцій з фінансовими активами до фінансових послуг»

Лист юридичного департаменту Національного банку України «Про деякі питання застосування Цивільного кодексу України в банківській діяльності» від 18.08.2004 року № 18-111/3249-8378// Офіційний вісник нормативно-правових актів з митної справи, фінансів, податків та бухгалтерського обліку. – 2004, 08, 35.

Лист департаменту платіжних систем «Про затвердження Положення про електронні гроші в Україні» від 30.07.2008 року N 25-212/1645-10454

Банківські операції: навч. посібник / М.І. Крупка, Є.М. Андрущак, Н.Г. Пайтра/ За ред. М.І. Крупки. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – 248с.

Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.: за ред. О.В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 1200с.

Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. – Вид. 2-ге, змінене і доп. / [Бек Ю.Б., Богдан Й.Г. та ін.]; за ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2008. – 992с.

- Агафонова Н.В. Правовий режим акредитиву як форми безготівкових розрахунків: дис... канд. юрид. наук – К.:2002. – 192 с.
- Банківське право: Навчальний посібник/ За заг. ред. А.О.Селіванова. – К.: Ін Юре, 2000. – 384с.
- Безклубий І., Пафик О. Поняття безготівкових розрахункових відносин// Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 1. – С. 19-21.
- Безклубий І.А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми: Монографія. – К, 2005. – 378с.
- Белобородова А.В. Некоторые вопросы порядка распределения убытков в расчетных правоотношениях в кн.: Убытки и практика их возмещения: Сборник статей/ Отв. ред. М.А. Рожкова. – М.: Статут, 2006. – 622с.
- Белов В.А. Денежные обязательства. – М.: Центр Юр Инфор, 2001. – 237с.
- Белов В.А. Банковское право России: теория, законодательство, практика: Юридические очерки. – М.: Учебно-консультационный центр Юр Инфор, 2000. – 395с.
- Беляева О.А. Правовое регулирование чекового обращения в Российской Федерации: Автореферат дис...канд. юрид. наук. –М., 2002.
- Бервено С.М. Договір РЕПО в кн.: Аномалії в цивільному праві України: Навч.-практ. посібник// Відп. Ред. Р.А.Майданик. – К.: Юстініан, 2007. – 912с.
- Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві: (Загальні положення): Навчальний посібник. – К.: Юстініан, 2007. – 280с.
- Васьковський О.В. Правове регулювання відносин за договором на розрахунково-касове обслуговування: Автореферат дис... канд. юрид. – Л., 2004.
- Витрянский В.В. Договоры банковского вклада, банковского счета и банковские расчеты. – М.: Статут, 2006. – 556с.
- Глібко С. Питання правового регулювання договорів, пов'язаних з відкриттям рахунків у банках// Вісник Академії правових наук України. – 2004. - №1.
- Дмитренко О. Правова природа безготівкового розрахунку // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 9. – С. 92-95.
- Дроздова Н.В. Договори про надання фінансових послуг у цивільному праві України: Автореферат дис... канд. юрид. наук – К., 2005.
- Егорова М.А. Односторонний отказ от исполнения гражданско-правового договора. – М.: Статут, 2008. – 508с.
- Ефимова Л.Г. Правовые аспекты безналичных денег// Закон. – 1997. – №1. – С. 97–105.
- Жуков І.М. Договір на відкриття та обслуговування банківського рахунку: Автореферат дис... канд. юрид. наук – Донецьк, 1998.
- Заверуха І.Б. Банківське право: Посібник для студентів та аспірантів. – Л.: Астролябія, 2002. – 222с.
- Завидов Б.Д. Договоры кредитно-финансовой сферы: Научно-практическое пособие: Комментарии. Правоприменение. Примерные образцы договоров. – М.: ФБК-Пресс, 1997. – 171с.
- Земляков Д.Е. Гражданско-правовые проблемы регулирования отношений, возникающих при осуществлении расчетов с использованием пластиковых карт// Актуальные проблемы гражданского права: Сб. статей. Вып. 4/ Под ред. Проф. М.И. Брагинского. – М.: НОРМА, 2002. – С. 387-424.

Карманов Є.В. Банківське право України: Навчальний посібник. – Х.: Консум, 2000. – 464 с.

Карманов Є.В. Банківські договори. Договори в іноземній валюті: Навч. пос. – Х.: Право, 2004. – 312с.

Лепех С. Перспективи адаптації правових засад діяльності кредитних організацій в Україні до стандартів ЄС// Сучасні проблеми адаптації цивільного законодавства до стандартів ЄС: Матеріали I Міжнародної науково-методичної конференції. – Львів, 2006. – Вип. 1. – С. 283-286.

Новоселова Л.А. О правовой природе средств на банковских счетах// Хозяйство и право. – 1996. – №7. – С. 83.

Новоселова Л.А. Проблемы гражданско-правового регулирования расчетных отношений: Автореферат дис...докт. юрид. наук. –М., 1997. – 52с.

Осипов Е. Б. Гражданско-правовые договоры с участием банков: Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Алматы, 1997. – 17 с.

Павлодский Е.А. Договоры организаций и граждан с банками. – М.: Статут, 2000. – 266с.

Правовое регулирование банковской деятельности. / Под ред. Е.А. Суханова. – М.: Учебно-консультац. центр „ЮрИнфоР”, 1997. – 448с.

Подцерковный О.П. Денежные обязательства и расчетные правоотношения в Украине. – Одесса, 2005. – 308с.

Шершеневич Г.Ф. Курс торгового права. Том 2: Товар. Торговые сделки. – М.: Статут, 2003. – 544с.

Форми та методи навчання: лекції, практичні, консультації, самостійна робота. **Засоби діагностики успішності навчання:** задачі; письмові завдання; індивідуальні завдання; тестові завдання різних видів та рівнів складності.

Форма звітності: залік.

Мова навчання: українська.

Спеціальність (спеціалізація): 8.03040101 правознавство (освітньо-професійна (господарська))

Розглянуто на засіданні кафедри «26» березня 2015 р. Протокол № ____

Завідувач кафедри _____

проф. Коссак В.М.

Затверджено на Вченій раді факультету «__» _____ 2015 р. Протокол № ____

Декан _____

проф. Бойко А.М.